

[Bertel Dahlgaard.]

at det i den danske betænkning stærkt fremhæves fra sparekassernes og forsikrings-selskabernes repræsentanter, at frygten for pengeværdiens forringelse spiller en stor rolle for opsparingen på lang sigt, og at en sikring mod fremtidige prisstigninger ville betinge en øget opsparing. Udvalgets øvrige medlemmer siger, at man føler sig mere usikker på dette område, men ikke vil udelukke, at en ny opsparing vil blive resultatet.

Jeg kunne også i anledning af ministerens udtalelser have lyst til at fremhæve, at det danske udvalg stærkt understreger, at man må være forsigtig netop på det område, hvor dette lovforslag er forsigtigt formuleret, at man, hvis der bliver tale om udstedelse af sådanne obligationer, må anbefale, at det bliver ikke-omsættelige obligationer. Udvalget henviser endvidere til, at man, hvis man vil begrænse statens risiko, kan gøre det på forskellig måde. Det kan ske ved en beløbsmæssig begrænsning, som det er tilfældet i det foreliggende lovforslag, eller det kan ske ved begrænsning på grundlag af socialpolitiske kriterier, og endelig kan der også sættes bestemte maksimumsbeløb for de enkelte kontraktors størrelse, netop det, der er sket ved det foreliggende lovforslag.

Når det så stærkt er fremhævet fra anden og også fra ministerens side, at der her kun er tale om 2 000 kr. pr. person, er der netop grund til at understrege, at det er pr. person. Det vil altså sige, at f. eks. en familie på 5 medlemmer har adgang til at tegne sådanne obligationer for 10 000 kr.

Den højtærede minister anførte som noget betænkeligt, at obligationerne kan kræves indløst på anfordring. Som det også senere fremgik af ministerens udtalelser, er det dog først efter 10 års forløb, og jeg vil i denne forbindelse gerne sige, at medens jeg synes, at de fleste af de udtalelser, ministeren kom med, kan danne et udmærket grundlag for videre forhandling i udvalget, så ville jeg dog på dette punkt være meget betænkelig ved, at man skulle indskrænke sådanne værdifaste obligationers løbetid til 10 år. Jeg tror, at såfremt man går til udstedelse af sådanne obligationer, må det meget stærkt fastslås, at

det er en langtidsopsparing, det drejer sig om.

Jeg mener heller ikke, at den sammenligning, den højtærede minister foretog mellem de spareobligationer, der udstedtes i sin tid, og disse obligationer, har den værdi, som ministeren tillægger den. Ministeren gjorde opmærksom på, hvordan renten var stigende med den tid, hvori disse obligationer løb, men det kan formentlig ikke på nogen rimelig måde danne grundlag for sammenligning med disse obligationer, hvor pointen er sikkerheden for tilbagebetalingen af den realkapital, man har udlånt.

Jeg skal slutte med at sige, at jeg imødeser med megen interesse den forhandling, der i udvalget kan blive om lovforslaget og om de udtalelser, ministeren fremsatte. Jeg vil tro, at når denne forhandling er nået til ende, skulle der nok blive fornøden tilslutning her i tinget til at gøre et forsøg af denne art.

Holger Eriksen: Jeg går vist ikke nogen for nær, når jeg udtaler den formodning, at der næppe er grund til at antage, at man nogen sinde vil begynde tidsregningen fra det tidspunkt, da det lovforslag, der her behandles, er fremsat. Jeg skal imidlertid forsøge at tage det så alvorligt som overhovedet muligt, og jeg vil derfor begynde med den bemærkning, at alle naturligvis vil være enige i, at det er yderst beklageligt, at man ikke har en konstant værdimåler. Det ville jo f. eks. ikke være let at drive handel, hvis et kilogram stadig ændrede vægt, eller hvis en meter bestandig ændrede længde. At man har papirvaluta, har jo ikke gjort kroneværdien mere stabil, men selv om man overalt havde guldvaluta, ved vi jo, at pengenes købekraft stadig ville undergå forandringer, afhængig som den ville være af vareproduktionens størrelse, af guldproduktionens størrelse, af pengemængden, af pengenes omløbstid og mange andre faktorer, hvoraf nogle virker i én retning, andre i en anden. Når så dertil føjes de enkelte landes pengepolitik, der igen ofte bestemmes af økonomiske faktorer, som de pågældende lande selv kun i meget ringe omfang er herre over, er vi ude i den svingende kroneværdi,